

i Informasjon om eksamen

EKSAMEN

Emnekode:

LBLHSTM13 (heltid)

LBLDSTM15 (deltid)

Emnenavn:

Språk, tekst og matematikk

Dato og tid:

14. desember 2017, kl. 9.00 til 15.00

Hjelpemidler:

Alfanumerisk kalkulator

Faglærere:

Marion Elisenberg (emneansvar)

Ragnhild Næsje

Marcus Axelsson

Pål Jom

Om eksamensoppgaven og poengberegning:

Oppgavesettet består av 3 deler, del A, B og C. Alle oppgaver i del A skal besvares, i del B skal 4 av 5 oppgaver besvares, og i del C skal du bare besvare én oppgave.

Oppgavesettet har 3 vedlegg.

Ved spørsmål: Ta gjerne kontakt med faglærer som kommer innom!

Sensurfrist: 12. januar 2018

Karakterene er tilgjengelige for studenter på Studentweb

1 Del A: Matematikkoppgaver, oppgave 1. Alle oppgaver skal besvares!

Oppgave 1

Denne oppgaven tar utgangspunktet i bildet nedenfor.

Figur 1: Tusen Millioner Grunnbok 1B s. 4

a. Hvordan kan man være undrende og nysgjerrig med barn innenfor fagområdet antall, rom og form i tilknytning til bildet?

b. Forklar begrepene parkobling, kardinaltall, ordinaltall, subitizing og antallskonservering med minst et eksempel fra bildet innenfor hvert begrep.

c. Et barn (4 år) sitter og ser på bildet. Du kommer og setter deg ned sammen barnet. Du vil finne ut om barnet kan telle. Hvordan kan du avgjøre det?

d. Hvordan vil du legge til rette for arbeid med konkreter for å styrke barnas evne til parkobling og antallskonservering etter at du og barna har samtalt om bildet? Begrunn dine valg.

Husk: Du skal svare på *alle* oppgavene.

3 Del B: Kortsvaroppgaver i språk og tekst. 4 av spørsmålene skal besvares!

Svar på 4 av spørsmålene nedenfor:

1. Forklar kort følgende 3 begreps-par: helordslesing/helordsskriving, fonologisk lesing/fonologisk skriving, ortografisk lesing/ortografisk skriving
2. Forklar kort følgende 4 begreper: intertekstualitet, paratekst, fantastisk litteratur, frampek
3. Gjør en kort analyse av bildebokoppslaget fra *Don Fridtjof* vedlegg 1. Det vil være naturlig å ta i bruk litterære begreper som; ulike perspektiv, intertekstualitet, symbolikk, forhold mellom tekst og bilde, visuell og verbal leserkontakt.
4. Gjør en kort analyse av bildebokoppslaget fra *SINNA MANN* vedlegg 2. Det vil være naturlig å ta i bruk litterære begreper som; den komplekse ikonoteksten, ulike perspektiv, intertekstualitet, symbolikk, forhold mellom tekst og bilde, ulike typer leserkontakt.
5. Hva kan reisestrukturen i en bok være uttrykk for? Forklar det gjerne med utgangspunkt i en av de skjønnlitterære bøkene på pensumlisten.

Skriv ditt svar her...

Format ▾ | ↺ | ✎

Σ | ✕

Words: 0

i **Del C: Langsvaroppgaver. En av oppgavene skal besvares!**

Velg én av oppgavene under og skriv svaret ditt på neste side.

1. Voksne i samtale med barn (se de to tekstene i vedlegg 3)

«En samtale mellom en voksen og et barn er preget av stor ulikhet på alle områder som er viktige når det gjelder å føre en samtale, som språkferdighet, kunnskap, erfaring, vurderingsevne og makt. Dette stiller store krav til den voksne» (Høigård, s.70).

Helt fra den første protodialogen med spebarnet lærer barnet seg at språket er egnet til å skape kontakt. Barnehagen har et særlig ansvar for at barnet utvikler sine evner til å bruke språket i ulike situasjoner.

Beskriv først hvordan barn fra tidlig alder tar i bruk språket i dialog/samtaler (kontaktfunksjonen) og hvordan voksne i barnehagen kan legge til rette for og stimulere denne utviklingen i ulike situasjoner.

Drøft deretter de to dialogene i de vedlagte tekstene, "Duplo" (tekst 1) og "OL-maskoter" (tekst 2) og vurder dialogferdighetene til barnas samtalepartnere (de voksne) ut fra det du vet om god språkstimulering fra voksne i samtale med barn.

I teksten din vil det være naturlig å ta i bruk fagbegrepene på listen under på en måte som viser at du forstår disse begrepene/begreps-parene:

- tilknytningsreplikker/videreføringsreplikker
- turgiving
- ulike typer spørsmål
- ulike språkfunksjoner
- svare på barnets kommunikasjonsintensjon
- begrepsutvikling

2. Barns språkutvikling – og andrespråksutvikling

Anne Høigård skriver: «Språk- og begrepsutviklingen skjer først og fremst som uformell læring gjennom hverdagsaktiviteter. Det gjelder læring av førstespråket så vel som andrespråket. Skal et barn med annet morsmål bli god i norsk, kan en ikke satse ensidig på norskopplæring. En må også styrke morsmålet!»

Gjør først rede for barns språkutvikling, fonologisk, morfologisk, syntaktisk og semantisk fra ca. 1 år til 4-5 år.

Beskriv deretter språklige trekk innenfor disse språklige områdene og gjerne andre språklige forhold som ansatte i barnehager må være oppmerksomme på hos barn som lærer norsk som andrespråk.

Presenter til slutt et eller flere språkpedagogiske tiltak for å møte slike utfordringer på en inkluderende måte. Begrunn tiltakene ut fra teorien over.

i Vedlegg 1 og 2

VEDLEGG 1 – et oppslag fra *Don Fritjof*

VEDLEGG 2 – et oppslag fra *SINNA MANN*

i Vedlegg 3

VEDLEGG 3 – to tekster fra Høigård kap. 2

TEKST 1: LEIK MED DUPLO

Anna (snart 2 år) er på besøk hos noen venner som har en stor kasse med dupleiker. Hun er snart ivrig i gang med å leike: Innimellom henvender hun seg til den voksne som sitter like i nærheten.

ANNA (viser den voksne at hun legger en duplomann i badekaret): Sova mann.

VOKSEN: Ja, der kan mannen sove.

ANNA (finner en rutsjebane og viser den voksne): Usabana.

VOKSEN: Ja, der fant du en rutsjebane.

Hvem skal rutsje på den?

ANNA holder opp en brannmann.

VOKSEN: Brannmannen skal rutsje.

TEKST 2: OL-MASKOTER

Det er samlingsstund i barnehagen. Denne dagen har barna med seg en leike som de får komme fram og vise og fortelle om etter tur. Silje, snart 4 år, har med seg Lillehammerdokkene Håkon og Kristin. Hun kommer fram og setter seg på fanget til den voksne og viser fram dokkene. Den voksne veit at Silje har slekt i England.

VOKSEN: Du hadde noen fine dukker med deg. Og så har de så fine kapper på seg. Jeg så at du hadde mange slike dukker med deg i dag. Var du på Lillehammer når det var OL?

SILJE: Nei.

VOKSEN: Var du ikke det?

SILJE: Nei, jeg fikk bare dukkene.

VOKSEN: Fikk du dem? Hvem fikk du dem av?

SILJE: Tante Lindsay.

VOKSEN: Var det tante Lindsay som hadde kjøpt dem? Hun har sikkert ikke kjøpt dem i England. Jeg tror ikke de har Håkon og Kristin i England. Tror du det?

SILJE: Nei.

VOKSEN: Nei, det tror ikke jeg heller, for de er ganske norske disse dukkene, med lyst hår og blå øyne og fine kapper. Hm? Jeg husker disse dukkene fra i fjor når det var OL her. Vet du hva OL er, Silje?

SILJE: Nei.

VOKSEN: Det er når mange damer og menn går på ski, spiller ishockey eller går på skøyter. (Tar på dokkene.) Disse dukkene var maskoter under OL. Vet du hva en maskot er?

SILJE rister på hodet.

VOKSEN: Det er som et lite lykketroll. Det var Kristin og Håkon som var lykketroll under OL. De var søte, kan du tro. Det var mange små Håkoner og mange små Kristiner. Det var ti av hver, og (tar på kappen til Kristin-dokka) alle sammen hadde en slik fin kappe på seg og sprang rundt i Lillehammer. Ja, de var kjempefine.

SILJE går tilbake til plassen sin.